Dosarul nr. 5r-422/2024
4-24012625-12-5r-31012024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

15 aprilie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (*sediul Buiucani*)
Instanța compusă din:
Președinte de ședință, Judecător Dorin Munteanu
Grefier Eugenia Bîzgan
*Cu participarea*
Avocatului contestatarului/contravenientului Perțu Ina
Agentului constatator Burbulea Ion
*În lipsa:*
Contestatarului/contravenientului Perțu Victor *****

a judecat în ședința publică, contestația înaintată de Perțu Victor *****, a.n. *****, IDNP *****, domiciliat în *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. CEC01000012 (nr. RAP01618914) din 03.01.2024, prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. $48^3$ alin. (1) Cod Contravenţional al RM și a deciziei emise în baza acestuia,-

C O N S T A T Ă:

La data de 25.01.2024, Perțu Victor ***** a depus contestație în condițiile art. 448 Cod Contravenţional al RM, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. CEC01000012 din 03.01.2024 și deciziei de sancționare emise în baza acestuia, prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. $48^3$ alin. (1) Cod Contravenţional al RM, prin care a fost sancționată cu amendă totală în mărime de 30 unități convenționale ce constituie de 1500,00 lei, solicitând: anularea acestuia din lipsa faptului contravenției cu încetarea procesului contravențional în privința sa.

În motivarea contestației, de către autorul acesteia a fost menționat că, la data de 19.01.2024, a recepționat prin intermediul oficiului poștal copia procesului-verbal cu privire la contravenție din seria/nr. CEC01000012 din 03.01.2024 și decizia de sancționare emise în baza acestuia.

A mai menționat că, potrivit agentului constatator, contravenţia constă în faptul că el – Perțu Victor *****, la data de 04.05.2023, contrar prevederilor art. 57 alin. (4) subpct. 1) lit. e) Cod electoral nr. 325/2022, a efectuat o donaţie în numerar de 20000,00 lei în favoarea candidatei Guţul Evghenia, la funcţia de Guvernator (Başcan) al UTA

Găgăuzia. Astfel, se consideră că a fost depăşit plafonul donaţiilor în numerar cu 8300,00 lei.

Agentul constatator a indicat că au fost ignorate prevederile art. 57 al Codului electoral, iar fapta contravenţională este sancţionată potrivit art. $48^3$ alin. (1) Cod Contravenţional.

Astfel, susține contestatara că nu este de acord cu procesul-verbal şi decizia de sancţionare, considerând că a fost adoptată contrar prevederilor legale şi în contradicţie totală cu circumstanţele de fapt.

A menţionat și faptul potrivit căruia nu a avut posibilitate să fie prezentă la acest proces contravenţional (citaţia nu a fost înmânată personal), respectiv agentul constatator nu a asigura dreptul său la apărare, dreptul de a cunoaşte drepturile şi obligaţiile sale, dreptul de a obiecta etc. La fel, a mai menționat că, nu s-a coordonat cu el, telefonic, data examinării cauzei contravenționale, deși a depus cerere în acest sens.

Cu trimitere la prevederile art. art. 5, 7, 425, 440, 442 Cod Contravențional al RM, invocă faptul potrivit căruia, a fost sancţionat potrivit deciziei agentului constatator pentru o faptă care nu a fost constatată și pe care nu a comis-o. Temei de încetare a procesului contravenţional constituie inexistenţa faptului contravenţiei, potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) Cod Contravenţional.

Cu trimitere la prevederile art. art. 8, 10, 440 alin. (1) Cod Contravențional al RM, invocă faptul potrivit căruia, agentul constatator, care potrivit dispoziţiilor legale enunţate, era obligat să desfăşoare toate acţiunile pentru constatarea faptei contravenţionale, întocmind în acest sens un proces-verbal cu privire la contravenţie, în care trebuia să individualizeze inclusiv fapta şi pedeapsa, s-a limitat doar la o întocmire formală a procesului-verbal cu emiterea deciziei asupra cauzei contravenţionale.

De asemenea, a mai indicat că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie se menţionează că el – Perțu Victor *****, a donat mijloace financiare peste plafonul legal admisibil, informaţii obţinute în baza raportului privind gestiunea financiară ridicat de la Comisia Electorală Centrală a UTA Găgăuzia.

În afară de informațiile din raportul financiar şi propriile interpretări ale cadrului legal, agentul constatator nu a administrat alte probe concludente care ar demonstra vinovăţia în acest caz.

De exemplu, nu a fost audiat contravenientul, nu au fost audiaţi membrii Comisiei Electorale Centrale a UTA Găgăuzia care nu au constatat careva încălcări la gestiunea financiară. A fost ignorată în totalitate Decizia Curţii de Apel Comrat prin care a fost confirmate alegerile şi validat mandatul de Guvernator al UTA Găgăuziei (act judecătoresc care a examinat şi s-a expus asupra pretinselor încălcări financiare) etc.

Această omisiune ridică dubii referitoare la respectarea la speţă a prevederilor art. 425 şi art. 442 alin. (1) Cod Contravențional, ori în situaţia respectivă este dificil de stabilit care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate în procesul-verbal contravenţional. Menţionează că, omisiunea enunţată de rând cu celelalte enunţate, apreciate în ansamblul lor au fost în măsură să afecteze echitatea procedurii în cauza dată.

La fel, omisiunile respective, aşa cum va fi elucidat în alineatele ce succed, au afectat în mod esenţial modul în care în prezenta speţă agenţii statului au înţeles să răstoarne prezumţia de nevinovăţie, ceea ce potrivit art. 445 alin. (2) Cod Contravențional, determină nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei agentului constatator.

În afară de aceasta, a mai indicat că, agentul constatator consideră că în privinţa alegerilor din UTA Găgăuzia, care au avut loc pe data de 30.04.2023 (alegerile Başcanului) urma să fie aplicat Codul electoral al Republicii Moldova nr. 325/2022 intrat în vigoare abia la 01.01.2023. Agentul constatator consideră că prevederile codului se aplică pe întreg teritoriul RM, inclusiv la capitolul gestiune financiară.

Această concluzie este total greşită, iar agentul constatator a interpretat şi a aplicat cadrul legal în contradicţie cu prevederile constituţionale şi contrar aceluiaşi Cod electoral la care face referire.

Cu trimitere la prevederile art. 111 din Constituţia RM, statutul juridic special al UTA Găgăuzia este reglementat de Legea nr. 344/1994, care este lege specială, art. art. 2, 7, 12, 14 din lege, art. 244 din Codul electoral nr. 325/2022, invocă faptul potrivit căruia, agentul constatator a ignorat în totalitate aceste prevederi care menţionează expres că alegerile regionale, adică alegerile organizate în UTA Găgăuzia nu sunt reglementate de prevederile prezentului cod până la 01.01.2024.

Atunci când vorbim despre organizarea alegerilor regionale, adică alegerile din UTA Găgăuzia, se are în vedere tot cadrul normativ legat de organizarea şi desfăşurarea acestor alegeri, de la înregistrarea candidaţilor, finanţarea campaniilor şi până la organizarea votării şi validarea mandatului.

Toarte aceste prevederi sunt prevăzute în legislaţia locală a UTA Găgăuzia, reieşind din prevederile art. 111 din Constituţie şi Legea nr. 344/1994.

Potrivit art. 63 al Codului (Regulamentului) Găgăuziei – lege supremă a autonomiei, 1) Procedura de alegere, preluare a mandatului şefului Găgăuziei şi atribuţiile acestuia sunt stabilite de prezentul cod şi de legile locale. Atribuţiile şefului Găgăuziei nu pot fi folosite în detrimentul găgăuzilor.

Legea locală de bază care reglementează alegerile în UTA Găgăuzia este Codul electoral al UTA Găgăuzia nr. 60-XXVII/V din 31 iulie 2015, aprobat de Adunarea Populară a Găgăuziei.

Alegerile la funcţia de Başcan al UTA Găgăuzia s-au desfăşurat luând act de hotărârea Adunării Populare a Găgăuziei şi în corespundere anume cu Codul electoral al Găgăuziei. Codul electoral al RM nu poate fi aplicat în acest caz, fapt confirmat expres de art. 244, menţionat supra.

Astfel prevederile art. 37 al Codului electoral al Găgăuziei, precum şi regulamentele interne ale CEC-ului din Găgăuza nu prevăd astfel de restricţii şi plafoane ale donaţiilor precum sunt indicate în procesul-verbal contestat.

Potrivit pct. 5 din Regulamentul CEC al Găgăuziei, aprobat prin hotărârea nr. 29/8 din 24 septembrie 2016 cu modificările din 9 martie 2023, plafonul maxim pentru donaţii din partea persoanelor fizice constituie 6 salarii medii pe economie.

În privinţa acestor presupuse încălcări a fost sesizată Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei care nu a constatat devieri de la cadrul normativ local şi a reiterat faptul că prevederile legislaţiei electorale naţionale nu sunt aplicabile scrutinului dat.

Mai mult ca atât, în procesul confirmării şi validării mandatului de Başcan al UTA Găgăuzia problema presupuselor încălcări financiare cu depăşirea plafonului au fost examinate şi de către instanţa judecătorească. Astfel, prin Hotărârea Curţii de Apel Comrat din 22 mai 2023 (dosar nr. 3-16/2023, PIGD 2-23070379-06-3-16052023-1) au fost confirmate rezultatele alegerilor şi validat mandatul Guvernatorului, iar alegaţiile de încălcări financiare au fost respinse de către instanţă din aceleaşi motive – inaplicabilitatea legislaţiei naţionale la scrutinul local respectiv.

Deci, suntem în faţa unui lucru judecat, definitiv şi irevocabil, care nu mai poate fi contestat.

Astfel, constată faptul că, agentul costător, abuziv şi cu rea-credinţă a aplicat norme legale inadmisibil acestui caz, a ignorat prevederile imperative ale Constituţiei, legislaţiei speciale cu privire la statutul juridic special a UTA Găgăuzia, legislaţia locală şi prevederile art. 244 din Codul electoral nr. 325/2022.

La fel, consideră necesar de remarcat că, la examinarea acestui caz nu a avut posibilitate să se apere efectiv de acuzaţiile absurde şi false ale agentului constatator.

Sub aspectul dreptului la un proces echitabil şi dreptului la apărare, de care beneficiază orice persoană, conform art. 6 CEDO, art. 20 şi art. 26 din Constituţia Republicii Moldova,

În prezenta speţă agentul constatator a interpretat eronat prevederile legii, a aplicat o lege inadmisibilă şi nu a stabilit corect contextul şi circumstanţele cazului.

La fel, în susținerea poziției sale a mai făcut trimitere la prevederile art. art. 440 alin. (1), 442 alin. (1) şi (9), 5 alin. (1), 10, 375 Cod Contravențional.

În ordinea celor menţionate, reţine că existenţa faptei contravenţionale şi comiterea acesteia cu vinovăţie de către persoana specificată în procesul-verbal contravenţional, trebuie să fie demonstrate potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil.

Se constată că în speţă, prezumţia de nevinovăţie de care se bucură acuzatul contravenţional în acest caz nu a fost răsturnată.

Menţionează suplimentar la cele invocate că nu a fost audiată de către agentul constatator pe marginea acuzaţiei ce i se aduce. Nu a avut posibilitate să se prezinte cu un apărător pentru a fi asigurat un proces echitabil şi garantat dreptul la apărare.

Potrivit art. 461 alin. (1) Cod Contravențional în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.

Din motivele expuse în contestaţie, deoarece în speţă procesul-verbal cu privire la contravenţie este lovit de nulitate absolută, dar şi în lipsa unor probe care să demonstreze potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil, persistenţa la speţă a faptei contravenţionale şi a comiterii ei de către acuzatul contravenţional, prezumţia de nevinovăţie nu a fost răsturnată, ajung la concluzia că procesul contravenţional urmează a fi încetat, în legătură cu nulitatea acestuia şi anulată decizia de sancţionare din motiv că nu este întrunită fapta contravenţiei.

În cazul în care acest proces-verbal şi această decizie de sancţionare, întocmită cu grave încălcări de formă şi de fapt, va rămâne în vigoare, acest lucru va însemna un grav abuz şi o încălcare a prevederilor internaţionale prevăzute supra cu toate consecinţele viitoare de condamnare a Republicii Moldova.

Astfel, în condiţiile enunţate, conchide că în speţă nu este demonstrat că în acțiunile ei este întrunită fapta contravenţiei stabilită de art. $48^3$ Cod contravenţional.

Avocatul Perțu Ina a solicitat admiterea contestației în sensul formulat cu reținerea de către instanță a argumentelor expuse în explicațiile depuse la dosar.

Agentul constatator Burbulea Ion, în ședință de judecată a solicitat respingerea contestației ca neîntemeiată, cu menținerea procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei emise în baza acestuia.

La ședință de judecată Perțu Victor ***** nu s-a prezentat, fiind citat în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată ce se confirmă prin avizul de recepție și citația electronică anexate la dosar, astfel că, prin prisma art. 455 Cod Contravențional al RM, instanța de judecată consideră posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia. Concomitent, informații despre data locul și ora ședinței de judecată pe cauza dată au fost făcute publice și pe site-ul oficial al instanței de judecată, ce se asimilează cu citarea publică. Ținând cont de faptul că procedura de citare legală a fost respectată, instanța de judecată a dispus, în baza art. 382 din Codul Contravențional al RM, examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Studiind materialele cauzei, instanţa de judecată consideră necesar de a respinge ca neîntemeiată contestaţia cet. Perțu Victor ***** şi a menține decizia de sancţionare şi procesul-verbal nr. CEC01000012 din 03.01.2024 ca întemeiate, din următoarele considerente.

Verificând respectarea termenul depunerii contestaţiei de către Perțu Victor *****, instanţa de judecată fixează că, aceasta este depusă în decursul a 15 zile de la data aducerii la cunoștință a deciziei asupra cauzei contravenţionale, or din procesul-verbal cu privire la contravenție rezultă că acesta a fost întocmit în lipsa contravenientului sau reprezentantului contravenientului, iar în asemenea situaţie prevederile art. 448 alin. (1) din Codul Contravenţional al RM, fiind respectate.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. CEC01000012 din 03.01.2024, *„Perțu Victor *****, la 4/5/2023, contrar prevederilor art. 57 alin. (4) subpct. 1) lit. e) Cod Electoral nr. 325/2022, care stipulează că persoanele fizice pot face donaţii în numerar în valoare de până la un salariu mediu pe economie stabilit pe anul respectiv, a efectuat o donaţie în numerar în mărime de 20000,00 lei în favoarea candidatei Guţul Evghenia desemnate de Partidul Politic „Şor” la funcţia de Guvernator (Başcan) al UTA Găgăuzia. În acest fel a depăşit plafonul donaţiilor în numerar cu 8300,00 lei. Fapta respectivă, conform art. $48^3$ alin. (1) din Codul Contravenţional nr. 218/2008, constituie contravenţie şi anume: „Finanţarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de iniţiativă, a concurenţilor electorali sau a participanţilor la referendum de către persoane fizice, manifestată prin depăşirea plafoanelor stabilite de lege sau în numele unor persoane terţe (anonime) ori prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ existent şi se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale*

*aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere”.*

*La motivarea celor menţionate supra agentul constatator reţine, că în temeiul prevederilor art. 26 alin. (1) lit. i) din Codul electoral nr. 325/2022, Comisia Electorală Centrală monitorizează aplicarea legislaţiei cu privire la finanţarea partidelor politice, a campaniilor electorale şi a grupurilor de iniţiativă. Potrivit definiţiei indicate la art. 1 din Codul electoral nr. 325/2022, campania electorală – perioadă de activitate care se desfăşoară, în condiţiile prezentului cod, cu scopul de a-i determina pe alegători să-şi exprime voturile pentru alegerea unuia sau a altui concurent electoral sau pentru exprimarea uneia sau a altei opţiuni la referendum.*

*Potrivit Hotărârii Adunării Populare din Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia (în continuare UTA Găgăuzia) nr. 95-VII/VII din 16 august 2022 data alegerilor Guvernatorului (Başcanului) UTA Găgăuzia a fost stabilită pentru 30 aprilie 2023.*

*Codul electoral nr. 325/2022 prevede norme generale, inclusiv cele care reglementează mărimea donaţiilor în numerar, care sunt aplicabile pe întreg teritoriul ţării şi pentru toate tipurile de alegeri sau referendumuri. Corespunzător, Comisia Electorală Centrală şi agentul constatator ca reprezentant al acesteia nu poate neglija normele generale care reglementează finanţarea campaniilor electorale care urmează a fi aplicate pe întreg teritoriul Republicii Moldova, inclusiv în UTA Găgăuzia.*

*Una din aceste norme generale se referă la plafonul maxim al donaţiilor ce pot fi colectate în numerar de la persoanele fizice. Astfel, art. 57 alin. (4) lit. e) din Codul Electoral, menţionează că contribuţiile sub formă de donaţii potfifăcute de persoane fizice în valoare de până la un salariu mediu pe economie stabilit pe anul respectiv.*

*Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 936 din 28.12.2022 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, în mărime de 11700 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislaţie.*

*Prezentul proces-verbal este întocmit de către agentul constatator în baza procesului contravenţional seria RAP nr. 01618914 care a fost pornit la 13 mai 2023 conform semnelor constitutive ale alin. (1) art. 48³ Cod Contravenţional, pe faptul finanţării prin depăşirea plafoanelor stabilite de lege şi prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ existent a candidatei desemnate de Partidul Politic „Şor” la funcţia de Guvernator (Başcan) al UTA Găgăuzia, Guţul Evghenia. În cadrul examinării cauzei contravenţionale s-a constatat că 66 persoane fizice, inclusiv Perţu Victor *****, au efectuat donaţii în numerar cu depăşirea plafonului pentru donaţiile în numerar, fapt confirmat de copia raportului privind gestiunea financiară, ridicat de la Consiliul Electoral Central al UTA Găgăuzia.*”, prin ce a comis contravenția prevăzută la art. 48³ alin. (1) Cod Contravenţional.

Potrivit prevederilor art. 8 alin. (1), (2) din Codul Contravențional al RM, persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvârşite cu vinovăţie. Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Conform prevederilor art. 14 alin. (1) – (3) din Codul Contravenţional al RM, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârşită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

În conformitate cu prevederile art. 425 alin. (2) al Codului Contravenţional al RM, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

Din materialele cauzei instanţa de judecată reţine că există: procesul-verbal cu privire la contravenție nr. CEC01000012 din 03.01.2024; copia procesului-verbal de autosesizare în temeiul art. 374 din Codul Contravențional și de începere de drept a procesului contravențional din 13.05.2023; copia hotărârii privind prelungirea termenului examinării procesului contravențional din 26.05.2023; copia hotărârii privind efectuarea ridicării din 05.06.2023; copia procesului-verbal de ridicare din 23.06.2023; copia cererii cet. Guțul Evghenia din 28.03.2023; copia hotărârii nr. 109/6 (506) din 01.04.2023 de examinare a cererii cet. Guțul Evghenia de înregistrare a reprezentantului financiar; copia dării de seamă a veniturilor și cheltuielilor în cadrul campaniei electorale la 27.04.2023; copia listei cu donații, întoarse în legătură cu depășirea limitelor maxime la 27.04.2023; copia listei cu categoria donațiilor sub formă de mărfuri, obiecte, lucrări și servicii în perioada electorală la 27.04.2023; copia actului pe donații, acordate în numerar la 27.04.2023; copia dării de seamă a veniturilor și cheltuielilor în perioada campaniei electorale la 11.05.2023; copia listei cu donații, întoarse în legătură cu depășirea limitelor maxime la 11.05.2023; copia listei cu categoria donațiilor sub formă de mărfuri, obiecte, lucrări și servicii în perioada electorală la 11.05.2023; copia actului pe donații, acordate în numerar la 11.05.2023.

Instanța de judecată consideră că probele în cauză au fost apreciate corect de către agentul constatator la stabilirea persoanei vinovate de comiterea contravenției.

Reieșind din cumulul normelor de drept enunțate, raportate la circumstanțele pricinii, instanța de judecată denotă incontestabil vinovăția cet. Perțu Victor ***** în comiterea contravenției, ce a și servit ca temei de tragere a acestuia la răspundere contravențională.

Conform prevederilor art. 111 alin. (1) din Constituția RM, *Găgăuzia este o unitate teritorială autonomă cu un statut special care, fiind o formă de autodeterminare a*

*găgăuzilor, este parte integrantă şi inalienabilă a Republicii Moldova şi soluţionează de sine stătător, în limitele competenţei sale, potrivit prevederilor Constituţiei Republicii Moldova, în interesul întregii populaţii, problemele cu caracter politic, economic şi cultural*.

Totodată în condițiile art. 111 alin. (3) din Constituția RM, *în unitatea teritorială autonomă Găgăuzia activează organe reprezentative şi executive potrivit legii*.

De asemenea, potrivit prevederilor art. 2 al Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri) nr. 344-XIII din 23.12.1994, *Găgăuzia este administrată în temeiul Constituţiei Republicii Moldova, prezentei legi şi altor legi ale Republicii Moldova (cu excepţiile prevăzute de prezenta lege), Regulamentului Găgăuziei şi actelor normative ale Adunării Populare (Halc Topluşu) a Găgăuziei, care nu vin în contradicţie cu Constituţia şi legislaţia Republicii Moldova*.

Concomitent, potrivit prevederilor art. 57 alin. (4) lit. e) Cod electoral, *contribuţiile sub formă de donaţii pot fi făcute de persoane fizice şi juridice, cu respectarea restricţiilor stabilite la art. 54 alin. (5), după cum urmează: pot face donaţii în numerar, la sediile/oficiile grupurilor de iniţiativă, ale concurenţilor electorali şi ale participanţilor la referendum, în valoare de până la un salariu mediu pe economie stabilit pe anul respectiv. Donaţiile făcute în numerar pot fi utilizate doar după depunerea lor pe contul cu menţiunea "Fond electoral"/"Destinat grupului de iniţiativă". Procedura de încasare şi depunere a donaţiilor în numerar la sediile/oficiile grupurilor de iniţiativă, ale concurenţilor electorali şi ale participanţilor la referendum se stabileşte de Comisia Electorală Centrală*.

Iar în ordinea art. 244 alin. (1) Cod electoral, *prezentul cod intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2023, cu excepţia prevederilor referitoare la alegerile regionale, care vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2024*.

Astfel, reieșind din cumulul normelor de drept enunțate supra, instanța de judecată constată că, Găgăuzia este o unitate teritorială autonomă cu un statut special care soluţionează de sine stătător, în limitele competenţei sale, potrivit prevederilor Constituţiei Republicii Moldova, în interesul întregii populaţii, problemele cu caracter politic, economic şi cultural, Găgăuzia este administrată în temeiul Constituţiei Republicii Moldova, prezentei legi şi altor legi ale Republicii Moldova a Regulamentului Găgăuziei şi actelor normative ale Adunării Populare (Halc Topluşu) a Găgăuziei, care nu vin în contradicţie cu Constituţia şi legislaţia Republicii Moldova.

Respectiv, potrivit prevederilor normei art. 57 alin. (4) lit. e) Cod electoral, în vigoare din 01.01.2023, contribuţiile sub formă de donaţii pot fi făcute de persoane fizice, cu respectarea restricţiilor stabilite la art. 54 alin. (5), în numerar, la sediile/oficiile grupurilor de iniţiativă, ale concurenţilor electorali şi ale participanţilor la referendum, în valoare de până la un salariu mediu pe economie stabilit pe anul respectiv, salariu mediu pe economie care în anul respectiv, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 936 din 28.12.2022 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, a fost aprobat în cuantumul de 11700 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislaţie.

Prin urmare, reieșind din prevederile normelor precitate, instanța de judecată conchide că, prevederile actelor subordonate Legii, inclusiv și Codul electoral al UTA Găgăuzia nr. 60-XXVII/V din 31.07.2015, care contravin Legii (la caz Codului electoral al RM) sunt nule de drept. O situație similară instanța de judecată o stabilește și în privința celorlalte norme din actele emise de autoritățile UTA Găgăuzia care contravin Legilor Republicii Moldova și sunt invocate în contestație.

În asemenea circumstanțe, instanța de judecată consideră neîntemeiat argumentul contestatarei potrivit căruia lipsește faptul contravenției în acțiunile sale deoarece: „*prevederile art. 37 al Codului electoral al Găgăuziei, precum şi regulamentele interne ale CEC-ului din Găgăuza nu prevăd astfel de restricţii şi plafoane ale donaţiilor precum sunt indicate în procesul-verbal contestat.*

*Potrivit pct. 5 din Regulamentul CEC al Găgăuziei, aprobat prin hotărârea nr. 29/8 din 24 septembrie 2016 cu modificările din 9 martie 2023, plafonul maxim pentru donaţii din partea persoanelor fizice constituie 6 salarii medii pe economie.*", or prevederile normei în cauză contravin legislației Republicii Moldova.

La fel, instanța de judecată constată că, prevederile normei art. 244 alin. (1) Cod electoral, la care face referire constestatara în partea potrivit căreia: „*prezentul cod intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2023, cu excepţia prevederilor referitoare la alegerile regionale, care vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2024*.", dar și faptul confirmării şi validării mandatului de Başcan al UTA Găgăuzia prin Hotărârea Curţii de Apel Comrat din 22 mai 2023 (dosar nr. 3-16/2023, PIGD 2-23070379-06-3-16052023-1) unde „alegaţiile de încălcări financiare" au fost respinse de către instanţă, nu sunt pertinente cauzei, deoarece acestea fac referire la alegerile regionale per general, dar nu în particular la finanțarea acestora de către persoane fizice.

De asemenea, instanța de judecată nu poate reține nici argumentul contestatarei despre încălcarea dreptului la apărare și egalitatea armelor prin faptul examinării cauzei în lipsa sa, or, din materialele prezentate, instanța de judecată reține că, Perțu Victor ***** a fost citată: prin citația nr. CEC-8/2349 din 12.07.2023 pentru data de 25.07.2023, ora 16:00 – citație recepționată conform avizului de recepție la data de 24.07.2023, iar prin cererea din 25.07.2023, a solicitat amânarea examinării cauzei; prin citația nr. CEC-2906 din 16.09.2023 pentru data de 27.09.2023, ora 09:30 – citație recepționată conform avizului de recepție la data de 28.09.2023, evident după data stabilită de a se prezenta, dar în termenul de ridicare a citației. Astfel, este evident faptul că ultimul cunoștea despre existența unei cauze contravenționale în privința sa. Faptul că ultimul a inacționat, nu și-a manifestat voința în realizarea în completă măsură a drepturilor sale procedurale prin ignorarea citărilor, nu poate fi considerat de către instanța de judecată ca o inacțiune a agentului constatator, or anume contestatarul nu s-a comportat cu o bună diligență la examinarea cauzei, nu s-a prezentat în fața agentului constatator pentru a invoca ulterior o lezare a dreptulor sale la citare legală, care în cazul din speță nu se reține de către instanța de jduecată.

La fel, instanța de judecată consideră irelevante și argumentele vis-a-vis de faptul potrivit căruia nu au fost stabilite probe pertinente, concludente și utile care ar dovedi vinovăția contestatarei în comiterea faptei incriminate, deoarece: copia dării de seamă a

veniturilor și cheltuielilor în cadrul campaniei electorale la 27.04.2023; copia listei cu donații, întoarse în legătură cu depășirea limitelor maxime la 27.04.2023; copia listei cu categoria donațiilor sub formă de mărfuri, obiecte, lucrări și servicii în perioada electorală la 27.04.2023; copia actului pe donații, acordate în numerar la 27.04.2023; copia dării de seamă a veniturilor și cheltuielilor în perioada campaniei electorale la 11.05.2023; copia listei cu donații, întoarse în legătură cu depășirea limitelor maxime la 11.05.2023; copia listei cu categoria donațiilor sub formă de mărfuri, obiecte, lucrări și servicii în perioada electorală la 11.05.2023; copia actului pe donații, acordate în numerar la 11.05.2023 – dovedesc existența donației menționate din partea cet. Perțu Victor *****, care depășește cu 8300,00 lei suma admisă de Lege, probe care nu au fost combătute de contestatară. Totodată, contestatarul nu a negat faptul că a făcut donații în sumă de 20000,00 lei, dar nici nu a pretins faptul că datele indicate în actele menționate ar fi unele false.

Reieșind din argumentele enunțate mai sus, instanța de judecată conchide că, fapta contravenţională, circumstanţele cauzei, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei – nu au un caracter coincident cu fabula din contestaţie, or Perțu Victor ***** nu a prezentat nici o probă în susţinerea poziţiei sale, limitându-se în exclusivitate la invocarea formală a unor pretexte sub aspect inocent şi, de aceea, în opinia instanţei, nu sunt temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acţiunilor agentului constatator şi legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei contestate.

Pe de altă parte, argumentele contestatarului nu sunt decât o interpretare eronată a normelor legale, interpretare favorabilă sie care nu au nici o tangență cu poziția Legiuitorului la adoptarea acestora și esența lor, dar și o insinuare din partea contestatarului a pretinsului drept lezat la apărare și la egalitatea armelor, fapt care însă nu s-a confirmat.

Instanţa de judecată stabileşte că, la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi, respectiv, sancţionarea lui Perțu Victor *****, agentul constatator a respectat în tot prevederile art. art. 5 – 9 din Codul Contravenţional al RM, şi anume principiul legalităţii şi egalităţii în faţa legii, principiul dreptăţii şi caracterului personal al răspunderii contravenţionale, precum şi principiul individualizării răspunderii contravenţionale şi sancţiunii contravenţionale, iar obiecţiile făcute de către Perțu Victor *****, în contestaţia sa, au un caracter de a evita răspunderea contravenţională şi care nu pot influența decizia agentului constatator, de vreme ce făptuitorul a omis să contra-argumenteze poziţia agentului contestator. Drept celor excelate şi în lipsa unor dovezi în susţinerea contestaţiei, încetarea procesului contravenţional nu poate avea loc în prezenţa motivelor chemate în ajutor. Or, odată ce decizia agentului constatator este legală în fond, aceasta nu poate fi anulată pe motive formale.

Vis-a-vis de temeinicia și legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia emisă în baza acestuia de către agentul constatator, instanţa de judecată stabileşte că nu i-au fost prezentate probe ce ar dovedi că procesul-verbal nominalizat a fost întocmit ilegal sau cu încălcări esențiale ce ar afecta fondul cauzei, iar contravenientul deși a pretins acest fapt prin contestația depusă la dosar, nu a probat argumentul în cauză.

De asemenea, instanţa de judecată reţine că procesul-verbal nr. CEC01000012 din 03.01.2024 şi decizia de sancţionare emisă în baza acestuia, corespund după formă şi conţinut prevederilor art. 443 al Codului Contravenţional al RM, fiind întocmite în mod corespunzător.

Prin urmare, instanța de judecată consideră că contestația este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, or Perțu Victor ***** legitim și întemeiat a fost găsit vinovat de comiterea faptei contravenționale fiind dispusă tragerea acestuia la răspundere contravențională.

Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art. art. 394-395, 448, 462-463 al Codului Contravenţional al RM nr. 218 din 24.10.2008, instanţa de judecată, –

H O T Ă R Ă Ş T E:

A respinge contestaţia depusă de Perțu Victor ***** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. CEC01000012 (nr. RAP01618914) din 03.01.2024 și deciziei de sanționare emise în baza acestuia, prin care a fost găsit vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. $48^3$ alin. (1) Cod Contravenţional al RM și a deciziei emise în baza acestuia, prin care a fost sancționată cu amendă totală în mărime de 30 unități convenționale ce constituie de 1500,00 lei.

Copia hotărârii se remite pentru informare părților.

La data rămânerii definitive a hotărârii judecătoreşti, materialele cauzei contravenţionale în original să se substituie prin copie, iar originalele acestora să se restituie agentului constatator pentru asigurarea executării.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (*sediul Buiucani*).

Președintele ședinței, Judecător /semnătura/ Dorin Munteanu

Copia corespunde originalului, Judecător Dorin Munteanu